

SINTEFs kommentarer til høring om ombruk

SINTEFs kommentarer er utarbeidet av en arbeidsgruppe bestående av Jan Olav Hjermann, Marius Kvalvik, Thale Plessner, Petra R  ther og Terje Jacobsen.

Høringen finnes på DiBKs nettsider her: <https://svar.dibk.no/nb/docs/65837/Paragraph/65853>

Høringsdokument 5.1.1. Unntak fra krav om produktdokumentasjonen hvis man gir bort ombrukte byggevarer

SINTEFs kommentarer:

Vi støtter direktoratets syn om at dette ikke er et hensiktsmessig tiltak.

Den ombrukte byggevaren skal benyttes i et byggverk som er omfattet av TEK, og dette tilsier at det bør finnes relevant dokumentasjon for byggevaren.

Høringsdokument 5.1.2. Unntak fra krav om    teste og kontrollere ombrukte produkter

SINTEFs kommentarer:

Vi støtter direktoratets syn om at dette ikke er et hensiktsmessig tiltak.

Ulike former for testing av byggevarer kan være velegnet for    skaffe dokumentasjon av byggevarer som skal ombrukes. Ombruksbyggevaren skal benyttes i et byggverk som er omfattet av TEK, og for    kunne vurdere om krav i TEK er oppfylt bør det finnes relevant dokumentasjon for ombruksbyggevaren. I noen tilfeller vil resultater fra materialprøving være en nyttig og nødvendig kilde for dokumentasjon av ombruksbyggevaren. Gjennom materialpr  vingen kan man dokumentere de vesentlige egenskapene til ombruksbyggevaren.

Høringsdokument 5.1.3. Unntak fra kravene til produktdokumentasjon etter kapittel III for ombrukte byggevarer

SINTEFs kommentarer:

Kravet om obligatorisk CE-merking ble innført i Norge 1. januar 2014. De fleste ombruksbyggevarer er eldre enn dette, og har dermed ikke krav til CE-merking. En del eldre og nyere produktgrupper kan uansett ikke CE-merkes, da det ikke foreligger noen relevant harmonisert produktstandard. Ut fra dette mener vi at det er fornuftig    bruke Byggevarerforskriften (DOK) kap. III som regelverk for dokumentasjon av ombruksbyggevarer, og ikke unnta ombrukte byggevarer fra kravene i DOK kap. III, slik forslag 5.1.3 foreslår.

Ombruksbyggevaren skal benyttes i byggverk som er omfattet av TEK, og dette tilsier at det bør finnes relevant dokumentasjon for byggevaren. Kravet til produktsertifisering for ikke CE-merkede byggevarer som er gitt i    12 er tilpasset produksjon av nye byggevarer. Sertifiseringskravene kan ikke direkte overføres til ombruksbyggevarer. Så på dette punktet støtter vi en endring av forskriften.

For flere typer ombruksbyggevarer er det behov for    utvikle egnede bed  mmelsesmetoder. Vi mangler slike metoder i dag, og gode bed  mmelsesmetoder bør utvikles i forskningsprosjekter.

Målsettingen bør være å dokumentere vesentlige egenskaper for ombruksbyggevarer basert på grunnleggende krav som angitt i §10.

Høringsdokument 5.1.4. Lage mindre omfattende bestemmelser for omsetning av ombrukte byggevarer

SINTEFs kommentarer: Vi foreslår at DOK kap. III også skal gjelde for ombruksbyggevarer, men at § 12 som tidligere nevnt bør endres.

Vårt syn er at ansvaret for dokumentasjon bør ligge på omsetningsleddet, som har mulighet til å skaffe seg gode kunnskaper om produktdokumentasjon. Vi regner med at omsetningsleddet gjentatte ganger vil håndtere samme type ombruksbyggevarer, og at de gjennom dette har gode forutsetninger for å opparbeide seg gode kunnskaper om ombruksbyggevarer.

Mottaker av ombruksbyggevarer vil normalt ikke ha kunnskaper til å bedømme en byggevare som de mottar uten noen form for dokumentasjon. Mottakerne av ombruksbyggevarer vil sannsynligvis være et stort antall firmaer, som i mye mindre grad enn omsetningsleddet har mulighet til gjentakende vurderinger som kan gi gode kunnskaper.

Høringsdokument 5.2. Forslag til endring i DOK § 9 Virkeområde for kapittel III

SINTEFs kommentarer:

Vi støtter ikke forslaget om at §9 skal endres. Den foreslåtte endringen medfører at kapittel III ikke gjelder for ombruksbyggevarer. Forslaget medfører at forskriften ikke vil ha regler for ombruksbyggevarer. Dette tror vi vil gjøre det vanskelig å vurdere ombruksbyggevarer. Manglende regler vil sannsynligvis medføre at de som skal gjøre slike vurderinger vil være usikker på hvilket ansvar de påtar seg ved å gjøre slike vurderinger når det ikke finnes et regelverk å vurdere ombruksbyggevarerne etter. Resultatet av manglende regler for ombruk kan dermed bli en begrensning i bruken av ombruksbyggevarer.

Vi mener at §12 bør endres, slik vi kommenterer i høringens punkt 5.1.3.

Når det gjelder hvem som har ansvar for å fremskaffe dokumentasjonen for ombruksbyggevarer støtter vi ikke at ansvaret flyttes fra omsetningsleddet til tiltakshaver. Vi mener at ansvaret bør ligge på omsetningsleddet, som i mange tilfeller har overtatt byggevaren fra et bygg som rives, demonteres eller ombygges. Omsetningsleddet har de beste forutsetningene for å skaffe seg kunnskap om ombruksbyggevarer og dens egenskaper. Tiltakshaver vil ofte ikke ha denne kompetansen, og har også begrensede muligheter til å opparbeide seg ekspertise. Tiltakshaver vil ofte være ganske små firmaer, som både på grunn av størrelse og erfaring vil ha dårlige forutsetninger til å bygge opp tilstrekkelig kompetanse og erfaring på bedømmelse av ombruksbyggevarer.

Høringsdokument 6.1. Økonomiske konsekvenser

SINTEFs kommentarer:

Konsekvensene av å ha lavere krav til ombruksbyggevarer enn andre byggevarer vil høyst sannsynlig medføre dårligere kvalitet på nye byggverk der man har brukt ombruksbyggevarer. Det kan igjen medføre byggsaker og kostnader relatert til dette.

Høringsdokument 6.2. Administrative konsekvenser

SINTEFs kommentarer:

Vi synes det er uheldig at tilsyn med produktdokumentasjon i praksis ikke vil kunne gjennomføres av DiBK når ansvaret for å dokumentere ombruksbyggevarer flyttes fra omsetningsleddet til tiltakshaver. Vårt inntrykk er at kommunalt tilsyn med byggevarer skjer i liten grad, selv om vi er kjent med at enkelte kommuner gjennomfører tilsyn med byggevarer.

De foreslåtte endringene vil medføre at kommunene blir de eneste som kan føre tilsyn med ombruksbyggevarer. Vi har ikke tro på at slike tilsyn i særlig grad vil bli gjennomført. Et lite omfang av denne typen tilsyn mener vi er uheldig, da tilsyn knyttet til krav i TEK er en viktig funksjon som blir enda viktigere dersom kommunene i praksis blir de eneste som fører tilsyn med ombruksbyggevarer.

Ovenstående forhold gjør at SINTEF Community mener det er riktig at ansvaret for dokumentasjon av ombruksbyggevarer ligger på omsetningsleddet.